

[Zpět na seznam knih](#)

Obsah ukázky

Sonet pro barmanku u Brázdu

Blues o chřipce

Rumová nevěsta

Hodina básně

Čas co hladil

Věčná škoda nastokrát

Dolík v prostěradle

Jsi kniha

Vyhnanství s Emigrací

Recenze

Jiří Hlaváč (profesor AMU)

Hanka Hosnedlová (musicopen.cz)

spisovatelka Jindřiška Ptáčková

Sonet pro barmanku u Brázdů

Buclatá koňaková sklenka
stojí tu v černém saténu
Asi ji škrťí podprsenka
Přesto chtěl bych ji za ženu

Pleťovou vodou vymytá
rozverně rozvívá chřípí
Kolem ní vůně rozlitá
My nejsme její typy

Barmanka nevěří na pány
Denně slyší znít tympány
tympány opilé touhy

Až jednou možná uvěří
potom bude jak pápěří
Večer jí bude dlouhý

[Zpět na začátek ukázky](#)

Blues o chřipce

Za krkem mi sedí dáma prastará
Koleny se tiskne na mou hlavu
Mám z ní strach od jara do jara
Tak že nevzpomenu vůbec na zábavu
Když se svléknu v posteli mi leží
Jak ji vidím mráz po zádech běží

Napájím ji horkým vínem a krmím ji aspirinem
Navzdory tomu je docela svěží
Máš studené líce Chřipko nestoudnice
Smutná jsi jak plískanice ve větvích
Co chceš na mně více Chřipko nestoudnice
Tvá objetí jsou dnes jako žár a sníh

Kdybys mně nechala aspoň chvíli spát
Složil bych ti rokokovou poklonu
Když mě necháš být
Dám ti za to pít
Šťávu z největšího citronu

[Zpět na začátek ukázky](#)

Rumová nevěsta

Největší z nevěst

je Rumová Nevěsta

Staví se na roveň útočišti

Podivná neřest

K ní cesta – necesta

Hlášená možnost

nocí příštích

Největší z dívek

je Rumová panenka

Když tácek pod ní je stříbrolesklý

Karamel slivek

Stůl – Říčka přetenká

Sklenička upadla

Dlaně tleskly

Projdeš si stopy

stokrát prochozené

Odložíš kabát promoklý

Co tě to vůbec

každonočně žene

k Rumové Nevěště do roklí

Největší z nevěst

je Rumová Nevěsta

Zjeví se jak nebe

tečkované sněhem

Jdeš za Ní léta

Z cesty je necesta

Ráno se vzbouzíš

propocený během

[Zpět na začátek ukázky](#)

Hodina básně

Hodina před kopýtky
ranního koníka
kdy Slunce háže mžitky
a něco zaniká
Osleplý střelec
s Ležícím běžcem
Hluchý je znělec
Chromý jde lehce
za hlasem slavíka

[Zpět na začátek ukázky](#)

Čas co hladil

Ro(c)ky mého mládí

nekončící Láska

léta šedesátá

čas co hladil

zastlal

Co nám brání

v rozestlání?

Objev zraní?

Líp když zraní

než by zplnil

[Zpět na začátek ukázky](#)

Věčná škoda nastokrát

Věčná škoda nastokrát

vlání ve hřívách

Kůň se vzpíná – chce si hrát

Noc je bouřlivá

Mraky jsou mí koně

divocí

Blesky se jim lesknou na bocích

Měsíc tělem zahalí

pak se rozplynou

Kéž by se mnou zůstaly

chvíli jedinou

[Zpět na začátek ukázky](#)

Dolík v prostěradle

Ten dolík v prostěradle
Ten dopis tvého těla
Přineslo mi ráno nedělní
Za plentou v umyvadle
Tvá ruka vlnky dělá
Zní to jako hudba kostelní

Šplouchání kolébá mě
Já ležím v polospánku
Je mi skvěle tvojí zásluhou
Dál cítím tvoje rámě
Má vůni dalamáneků
Minuty jdou jedna za druhou

Pak přijdeš s horkou kávou
A dáš rty na má víčka
Probudíš mě to ti prominu
Já vstanu s velkou slávou
Jsem stejně tvoje hříčka
Budem snídat s kávou naši nevinu

Ten dolík v prostěradle
Mi necháš na památku
Budu ho mít stále před sebou
Za plentou v umyvadle
Umýváš stopy svátku
A já schovám své rozpaky pod vébou

[Zpět na začátek ukázky](#)

Jsi kniha

Jsi kniha kterou jsem už přečet'

a čtu tě vždycky znovu rád

Jsi kniha která nutí brečet

Jsi kniha která nutí smát

Jsi kniha trochu nevázaná

a něčím vždycky překvapíš

je v tobě sem tam prázdná strana

však ty se pro to netrápíš

Chtěl bych být autorem

zvláštního příběhu

který bych vepsal do těch prázdných stran

Tím vlastním výtvořem

žádal bych o něhu

Jestli to dokážu budu pán

Jsi kniha kterou musím dopsat

Poslední z mnoha autorů

Mám tolik rád ten její obsah

i když má mnoho záporů

[Zpět na začátek ukázky](#)

Vyhnanství s Emigrací

Jsou věci mimo chápání
Jak zapomenout na ulice?
Na průchod co tě zachránil
od nakládačky před měsícem
Jak vzpomínám se ubráním
já svědek vlastní demolice?
Jak dlouho budu dýchat cizí smog?
Navždycky – týden – měsíc – rok?
Nechtěný stopař u dálnice

Vyhnanství s Emigrací
Dějinná dvojčata
Životy přebroací
Pravda je nahatá
Vyhnanství s Emigrací
Dějinná dvojčata

Jsou věci mimo vědomí
Co bez ptaní tě vykoření
I lásku nějak ochromí
Tu co se zdála k nezničení
A chybí klid i soukromí
Už chápeš správně pojmy vízum pas
Sem tam se zpiješ pod obraz
A věříš v návrat který není

[Zpět na začátek ukázky](#)

Recenze

Jiří Hlaváč (profesor AMU)

„(...) Přečetl jsem si znovu s radostí i melancholií Pavlovu poezii a vybavil si texty, které jsme měli s BAROK JAZZ KVINTETEM v pořadu Od bléděmodra do tmavěmodra. Dýchla na mne nostalgie i Pavlova obrazotvornost. Prošli jsme životem jen malé období, ale s velkým dosahem. Pavel byl tím tvořivým kumštýřem, který měl patřičnou citovou výbavu, s níž se dobře tvoří, ale hůř žije. Každá lehkost je vykoupena něčím, co je ukryto uvnitř a není to pro auditorium. Pavel to nesl jako rytíř, podle jejich hesla “snes tyto tři údery a žádný na víc“. Děkuji za hezký zážitek, který mám spojený s četbou knihy Rumová nevěsta.“

Hanka Hosnedlová (musicopen.cz)

To, že textař a básník Pavel Vrba vydává premiérové knižní tituly i po smrti, je nezpochybnitelnou zásluhou jeho ženy Marie, kterou okruh jejích tramských přátel zná jako Salu, jiní pak zase pod přezdívkou Bystrá, jíž ji obdařil už kdysi dávno sám Pavel. Ta pak, společně s báječně se doplňujícím tvůrčím týmem, tedy připravila již třetí knižní titul s Pavlovými básněmi a poetickými texty z jeho „šuplíkové pozůstalosti“, nepochybně k radosti kulturní veřejnosti.

Obsahově velice zdařile zkombinovanou a uspořádanou sbírku vydalo opět vstřícné nakladatelství Primus. Jen těžko by se hledal výstižnější název této tematicky provázané sbírky, než je Rumová nevěsta. Spojuje v sobě Pavlův bohémský přístup k životu, jeho svobodnou poetickou duši bez patlavého cukerinového sentimentu, a přesto skrývající spodní vrstvy něhy a chápavé vroucnosti, včetně umění obléci do slov neuchopitelné. A kdyby Pavel Vrba žil, určitě by byl s tímto zvědavost vzbuzujícím názvem víc než spokojen. Dokonce bych ho podezírala, že jej tam nahoře sám vymyslel podle titulku jedné ze zařazených básní a nenápadně vnukl těm, kteří se o titulu sbírky právě dohadovali.

Knížka, ačkoliv je poměrně útlá, vznikala díky pečlivosti Marie i všech zainteresovaných spolupracovníků, zhruba rok. Obsahuje sonety, blues, opojné beatnické výpovědi, básně s lehkostí inspirace prožitého okamžiku, veršované výkřiky imprese, dobře mířené slovní nástřely o bitvách odehrávajících se někde hluboko pod čtvrtým žebrem. Sbírkou je doslova vypláná do detailů, nebyla opomenuta ani grafická stránka knihy a její dobře zvolený výtvarný doprovod. Na vzniku Rumové nevěsty se kromě obětavé Marie Vrbové podílely i její dlouholeté přítelkyně a fundované žurnalistky Jana Černá a Věra Marková-Sluková, hudební odborník Miloš Skalka, scenáristka Jana Knitlová, kterou si čtenáři možná snáze připomenou

ve spojení s divácky úspěšnými filmy Krakonoš a lyžníci či Bota jménem Melichar, a grafik Kevin V. Ton. O generaci mladší pak je Michael Cerny, ilustrátor a designer žijící a tvořící v Berlíně, který se postaral o dvoubarevné kresby v knize. Jeho výtvarný projev skvěle koresponduje s vybranými verši, jako by Pavlova básnická, místy trochu drsná chlupatá zpověď sama vedla Michalovu tužku po papíře.

Takže není ani divu, že knižní novinka s obálkou v syté barvě rumu měla hned celou řádku kmotrů. Jednak z řad těch, kteří se na knížce podíleli, včetně zástupkyně nakladatelství Primus, jednak z interpretů a moderátorů slavnostního křtu publikace na pražské Novotného lávce. Pohodový Miloš Skalka a Martina Jandová kormidlovali lodičku programu listopadovým podvečerem, v němž se střídali recitátoři Pavlových veršů – Jana Černá, Michaela Lažanová a neplánovaně, ale naprosto skvěle také Jirka Krampol za nemocného Michala Pavlatu. O hudební linku se s espretem a velkým emočním nasazením postarala Jitka Zelenková. Její Alelujá s Cohenovou hudbou jistě slyšel i Pavel někde tam nahoře u nebeského baru...

Nikomu z přítomných, ať už se jednalo o Pavlovy někdejší kolegy, hudebníky či přátele, se ani po skončení oficiálního programu nechtělo odcházet. Vždyť Pavlovy básně a život sám nabízí tolik mnohovrstevnatých témat, o kterých je třeba si popovídat, dokud je ještě čas...

spisovatelka Jindřiška Ptáčková

Objatý životem

Ten, koho intenzivně nezasáhla šedesátá léta, nezažil to, co bych nazvala explozí ducha svobody.

Drtivá většina těch, co je prožili, si válela svoji hovnivou kuličku a život kolem je míjel, aniž by postřehli sebemenší projev proměny myšlení, vnímání, tvoření. Pak tu byli ti, kteří atmosféru zachytili, možná i procítili a nechali se jí nést.

Těch, kteří ji skutečně tvořili, byla zdánlivě hrstka, ale byli to právě oni, kdo oněch necelých deset let, u nás v samém závěru utnutých, v sobě nesli dál.

Právě mezi ně patřil Pavel Vrba.

Ze sbírky jeho veršů Rumová nevěsta na mě znovu dýchla nespoutanost mysli a výtrysk spontánního tvoření, nezávislého na touze po uznání.

Nebýt jeho ženy Marie, nespatriła by světlo světa. I když Pavla mohlo občas napadnout posbírat verše na okraji listů, popsaných k dokonalosti dovedených písňových textů či na pivních táčcích nebo hospodských účtenkách, nikdy k tomu nedošlo. Nechával je zapomenuté, syrové, tak, jak je jeho tvořivá síla vyvrhla a už mu nestály za to, aby je dále piloval do líbivé podoby. A právě v tom je jejich síla, autenticita, pravdivost, svoboda. Z nich cítíte, jak silně ho šedesátá léta poznamenala a on je v sobě nesl dál, nezasažený tupostí normalizace.

Proč se ani v letech nastalé svobody nesnažil dát své básně dohromady a uvést je na světlo světa? Možná ze skromnosti či přesněji umělecké pokory, té vzácné vlastnosti, která je dána jen velkým tvůrcům. Anebo možná proto, že byly jen a jen jeho, byly jeho nejnítěnější součástí... snad.

Ta knížka, Rumová nevěsta, vydaná v roce 2015, je ve své skromnosti krásná. Ilustrátor Michael Cerny, ač o generaci mladší, dokonale procítil smysl veršů, jako by byl s jejich autorem duchem spjatý.

Mnohé básně, jako například titulní Rumová nevěsta či nádherně nostalgická Kytara z půdy, jako by volaly po hudebním ztvárnění. Ale musel by to být echt skladatel, který by se vyrovnal jejich síle.

Myslím si, že tuhle knížku by měli číst nejen pamětníci, ale hlavně a především mladí lidé. Neboť ani sebelepší učitel či učebnice dějepisu nedokážou vydat svědectví o duchu doby, která v sobě nesla zárodek svobody, která se ještě ani zdaleka nepřiblížila k dokonalosti.

Pavla Vrba život objímal. A on mu ta objetí uměl vracet.

[Zpět na začátek ukázky](#)